

УДК 711.11

DOI: 10.30838/UJCEA.0333.270526.45.1242

МІСТО ЯК ПАРАДОКС

ВОРОБІЙОВ В. В.^{1*}, канд. арх., доц.,
ШИЛО О. С.², ст. виклад.

^{1*} Кафедра архітектурного проєктування та містобудування, Український державний університет науки і технологій, ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», вул. Архітектора Олега Петрова, 24-а, 49005, Дніпро, Україна, тел. +38 (068) 424-98-19, e-mail: vivavo151151@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-1539-3196>

² Кафедра архітектурного проєктування та містобудування, Український державний університет науки і технологій, ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», вул. Архітектора Олега Петрова, 24-а, 49005, Дніпро, Україна, тел. +38 (098) 212-48-80, e-mail: olgashilo2016@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-9869-5474>

Анотація. Постановка проблеми. Сучасна теорія містобудування розвивається вкрай повільно. Вона не відразу сприймає нові зміни в планувальній і об'ємно-просторовій структурі міста, а чекає їх підтвердження в пространстві і часі. Теорія містобудування формується на перетині великої кількості різних областей знань, кількість яких постійно змінюється. Від одних ця теорія відмовляється, інші приймає до свого аарсеналу і використовує як важливі, що підлягають обліку на наступних етапах свого розвитку. Кандидатських та докторських дисертацій з різних аспектів містобудування в Україні, починаючи з 1991 року – року набуття нею Незалежності, так не зрозуміло мало, а їх теми, найчастіше, так не суттєві, так мало що дають для теорії та практики і, що найголовніше, обходять стороною справді принципові аспекти формування міста, що саме собою вже є парадоксом. Дослідники стикаються з проблемою нерозуміння об'єкта дослідження – сучасного міста. Тому їй не беруться за такі не підйомні теми. У підручниках з основ містобудування описані деякі «так звані» «закономірності», які спостерігаються на рівні генерального плану міста. А також його забудови. Вони застосовуються під час вирішення мережевих, балансових та інших графо-аналитических завдань лише на рівні генерального плану міста. Чи не всі ці математичні закономірності зводяться «лише» до двох алгоритмів розрахунків, що базуються на лінійній логіці: розрахунків на основі принципів електричних мереж та розрахунків на основі принципів гравітаційного тяжіння між об'єктами містобудування. Вирішення завдань на основі нелінійних залежностей, досі немає. Проте аналіз містобудівних процесів показує, що мережеві, балансові та інші завдання не прагнуть підчинитися цим правилам, а містобудівні процеси діють на основі правил парадоксів, що заперечують логіку причинно-наслідкових зв'язків між містобудівними об'єктами та процесами. Тобто виникають та функціонують на межі їхнього розуміння людиною. Загальноприйняті правила тут не працюють, а нові ще невідомі. Парадокси не вкладаються в «прокрустове ложе» логіки і так званого лівопівкульного здорового глузду. Вони алогічні. **Мета цієї статті** – розкрити суть парадоксів у містобудуванні.

Ключові слова: сучасне місто; містобудівні парадокси; алогізм містобудівних парадоксів; відсутність закономірностей у генеральному плані; відсутність закономірностей у забудові

THE CITY AS A PARADOX

VOROBIOV V.V.^{1*}, *Cand. Sc. (Arch.), Assoc. Prof.*,
SHYLO O.S., *Assist. of Prof.*

^{1*} Department of Architectural Design and Urban Planning, Ukrainian State University of Science and Technologies, ESI “Prydniprovsk State Academy of Civil Engineering and Architecture”, 24-a, Architect Oleh Petrov St., Dnipro, 49005, Ukraine, tel. +38 (068) 424-98-19, e-mail: vivavo151151@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-1539-3196>

² Department of Architectural Design and Urban Planning, Ukrainian State University of Science and Technologies, ESI “Prydniprovsk State Academy of Civil Engineering and Architecture”, 24-a, Architect Oleh Petrov St., Dnipro, 49005, Ukraine, tel. +38 (098) 212-48-80, e-mail: olgashilo2016@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-9869-5474>

Abstract. Statement of the problem. Modern theory of urban development develops extremely slowly. It does not immediately perceive the newly emerging changes in the planning and spatial structure of the city, but waits for their confirmation in space and time. The theory of urban development is formed at the intersection of a large number of very different fields of knowledge, the number of which is constantly changing. This theory rejects some, accepts others into its arsenal and uses them as important, subject to consideration at subsequent stages of its development. There are so inexplicably few candidate and doctoral dissertations on various aspects of urban development in Ukraine since 1991, the year it gained independence, and their topics are often so insignificant, so little that contributes to theory and practice and,

most importantly, bypasses the truly fundamental aspects of the formation of the city, which in itself is a paradox. Researchers are faced with the problem of not understanding the object of study – the modern city. That is why they do not “take on” such unwieldy topics. In textbooks on the basics of urban development, some “so-called” “regularities” are described, which are observed at the level of the city's general plan. And also its development. They are used in solving network, balance and other graph-analytical problems at the level of the city's general plan. Almost all of these mathematical regularities can be reduced to “only” two calculation algorithms based on linear logic: calculations based on the principles of electrical networks and calculations based on the principles of gravitational attraction between urban development objects. There are still no solutions to problems based on nonlinear dependencies. However, the analysis of urban development processes shows that network, balance and other problems do not tend to obey these rules, and urban development processes operate on the basis of paradox rules that deny the logic of cause-and-effect relationships between urban development objects and processes. That is, they arise and function at the border of their human understanding. Generally accepted rules no longer work here, and new ones are still unknown. Paradoxes do not fit into the “Procrustean bed” of logic and the so-called left-hemisphere common sense. They are illogical. *The purpose of this article* is to reveal the essence of paradoxes in urban planning.

Keywords: *modern city; urban planning paradoxes; illogicality of urban planning paradoxes; lack of regularities in the general plan; lack of regularities in development*

*Парадокс – явище, що суперечить нормальним уявленням, що не відповідає природним очікуванням.
Парадокси стали користуватися популярністю ще в Стародавню Грецію. Тутешні мудреці, використовуючи логічні висновки, роками займалися пошуками НЕІСНУЮЧИХ ВІДПОВІДЕЙ НА ФАТАЛЬНІ ПАРАДОКСИ.
ПАРАДОКС – це перехід у НОВУ РЕАЛЬНІСТЬ, це ШЛЯХ.
ЦЬОГО НЕМАЄ, АЛЕ САМЕ ТАК ЦЕ І ВІДБУВАЄТЬСЯ.*

Постановка проблеми. Публікації, присвячені різним аспектам функціонально-планувальної та об'ємно-просторової структури міста, що живе в тому чи іншому регіональному просторі та часі, спираються на широкий спектр знань про природу, соціум, медицину, екологію, інженерію, економіку, естетику, на знання, сформовані десятками інших сучасних наук [5; 6; 9]. Знання використовуються архітекторами у містобудівному проектуванні.

Певна їх частина введена у структуру державних норм і правил, а також інших регламентуючих документів. Тобто наділена статусом закону, який підлягає виконанню.

Зрозуміло, вся ця бюрократична система містобудівних рефлексій перебуває у стані частого епізодичного оновлення, що здається об'єктивним, оскільки як дискретно, так і континуально розвиваються та змінюються всі ендогенні, екзогенні та антропогенні фактори фізичного світу та міст як його компонентів.

Процес змін у структурі міст традиційно розглядається виключно з позиції причинно-

наслідкових зв'язків між усіма елементами та процесами геосфери та антропосфери.

Чинник часу при цьому вважається лінійним, односпрямованим, що йде з минулого через «зараз» в якесь гіпотетично найближче або віддалене «майбутнє».

В архітектурному співтоваристві мало перебуває тих, хто б починав замислюватися над питанням, а чому в містобудуванні не все так, як треба з точки зору теорії?

А ті, хто над цим думає, він думає також виключно з позиції так званої «логіки здорового глузду», не помічаючи, що місто як якийсь незрозумілий багатьма організм живе зовсім за іншими принципами та правилами.

Ці принципи лежать на поверхні, але їх не оголошують як ключові. Їх або прагнуть не помічати, або «списують» на всілякі недосконалості в методах управління містом, на недопрацьованість законів, на професійні помилки як досвідчених, так і молодих проектувальників, на недосконалість проектних методик, на відсутність

необхідних теоретичних знань, і навіть на інші недоработки та лакуни.

Виправдовуючи, при цьому, необхідність «залізної логіки» причинно-наслідкових зв'язків між об'єктами і процесами в структурі міста.

Публікації наполягають на своєму «логічному» розумінні базових компонентів планувальної структури у генеральному плані міста: на своєму розумінні правил розміщення вуличної мережі, правил розміщення площ, правил організації житлової забудови, правил розміщення центрів та підцентрів громадського обслуговування населення, правил розміщення та формоутворення інших структурних частин міста.

Публікації наполягають на «логіці» наступності планувальних компонентів різних періодів історії міста; на «логіці» створення різних охоронних зон; на «логіці» створення містобудівних вузлів і зв'язків між ними, на «логіці» створення просторових доміант, на «логіці» побудови силуетів, панорам та глибинних композицій забудови, на «логіці» розвитку міста з урахуванням планувальної структури регіону загалом. А також наполягають на обліку багатьох інших «логік», кількість яких теж велика.

Проте ще в 70 і 80-х роках ХХ століття на національних і міжнародних з'їздах Союзів Архітекторів уже говорилося про те, що навіть при найкращому збігу обставин генеральні плани міст реалізуються лише на 20–30 %. Навіть не на 50 %! Нагадаємо: на той час генеральні плани міст розроблялися переважно на кожні 20 (іноді – 25) років. Після чого їх переробляли з огляду на всі обставини історії на нові 20 років. І так далі. Вже одна ця обставина насторожувала: «залізна логіка» прийнятої спільнотою теорії містобудування явно не спрацювала.

А те, що ніби відповідало теорії, насправді підкоряється правилам парадоксів.

Порівнюючи основні позиції теорії містобудування з змінами, що фізично спостерігаються в містах, неможливо не помітити очевидного: будь-яке місто з позиції теорії містобудування у ХХ – початку ХХІ століття перетворилося на свого

роду «театр містобудівних помилок»: там, де не можна будувати висотні житлові будинки, їх будують; там, де потрібно створювати громадські площі, їх не створюють, а наявні відкриті території швидко забудовують; там, де потрібно зберегти історичні будинки, їх зносять; там, де потрібно підкреслити забудовою форми рельєфу, їх закривають будинками-«ширмами»; там, де потрібно «звеличити» композиційну роль вершини міського пагорба, цю вершину забудовують будинками, які не виконують таку місію, вносячи плутанину у розуміння природного контексту міста; там, де будинками потрібно підкреслити важливі містобудівні осі, їх «затикають» будинками, форма яких взагалі не може використовуватися в цьому місці.

Таке поняття, як «природний каркас міста» з позиції теорії містобудування перетворився на явище, що майже не помічається.

В окремих містах десятками років існують не зайняті сучасними містобудівними комплексами території розміром 200–300–400 гектарів, розташовані в центральних ареалах! Сучасна теорія містобудування такого явища у мирний час просто не допускає. Але в житті вони є, і невідомо, коли будуть забудовані. За ними у різні роки проводились архітектурно-містобудівні конкурси. Але все залишається без змін.

При формуванні забудови взагалі не використовуються міжнародні правила поєднання будівель, що зводяться в різні історичні періоди. А про таке поняття як «архітектурно-містобудівний ансамбль» забули взагалі. Запитай зараз будь-якого архітектора – практика: як з позиції ансамбловості визначити метрично габарити та абриси, а також архітектоніку фасадів будівель навколо площі? Не дадуть відповіді. Не знають. Перевірено. А якщо хтось і розуміється на цьому, він повністю підкоряється можливості заробити і робить у проекті те, що не відповідає теорії містобудівних ансамблів.

У сучасних містах не змінюються відомі ще тисячі років, і закони використання архітектурного масштабу, ритму, метра,

пропорцій, які ніколи не втрачають свій зміст. Розмір та формоутворення будівель ніхто не перевіряє з позиції обліку особливостей навколишнього містобудівного простору. З усіх цих питань у проектній документації законом не передбачено необхідних схем.

Всі ці названі вимоги, а також містобудівні моменти, що залишилися за кадром, можна уподібнити таблиці множення: їй все одно, який зараз соціальний устрій і економіка, які зараз інженерні досягнення? Їй байдуже, який зараз клімат. Ці містобудівні правила просто завжди потрібно використовувати. Вони універсальні для світу, що сприймається з позиції матриці причинно-наслідкових зв'язків. Із позиції логіки.

Список втрати зв'язків міста з теорією містобудування настільки величезний, що для його оприлюднення потрібно підготувати спеціальну багатотомну монографію, присвячену містобудівним помилкам. А точніше – містобудівним парадоксам, які не вписуються в логіку здорового глузду. Саме парадоксів.

Швидкий розвиток інженерних та інших технологій у галузі архітектури та містобудування дійсно змушує по новому підходити до міста. Але, з іншого боку, саме цей феномен ще більше відсуває архітекторів – теоретиків та архітекторів – практиків від розуміння того, що зараз позначається терміном «місто».

Архітектори не встигають переосмислювати інновації, що швидко впроваджуються в життя, швидко змінюються у фізичному світі. У результаті так звана «логіка» «причинно-наслідкових зв'язків» у теорії містобудування перестає працювати. Виникає черговий парадокс: архітектори не знають, що творять.

Напрошується висновок: чи вірна з цього «дуального» погляду «дуальна» теорія містобудування? Якщо вона не працює на практиці в потрібному обсязі! Якщо вона існує більше як ідея, що спирається на причинно-наслідкові зв'язки в матеріальному світі. Чи правильно ми робимо, спираючись на ці так звані

причинно-наслідкові зв'язки в об'єктах містобудування?

Схоже, що настав час переглянути саму парадигму буття людини і світу, в якому вона живе. Парадигму, у складі якої нове, парадоксальне розуміння містобудування буде лише деяким окремим випадком чогось принципово іншого, невідомого. Іншим світом, іншим шляхом.

А якщо узагальнити все в більш ширшому сенсі, то можна стверджувати, що люди підійшли до меж можливостей загальноприйнятої матеріалістичної науки, яка теж покі ще «розвивається».

Вона починає не бачити те, що відбувається насправді за невідомими їй принципами і правилами [1-3; 7].

Сам Всесвіт, як зараз стверджують квантові фізики, парадоксальний, а не лінійний. Це означає, що і всі об'єкти «фізичного світу» теж треба розглядати тепер як парадоксальні.

Мета дослідження – розкрити сучасним архітекторам суть парадоксів у галузі містобудування. Парадоксів, що не підкоряються лінійній логіці.

Показати, як їх треба сприймати, які професійні висновки з них потрібно робити. Про що треба тепер, прямо тут і зараз, думати.

Аналіз публікацій на заявлену тему показав: ідею парадоксальності світу було відкрито тисячі років тому [9]. Вона пов'язана з парадигмою первинності свідомості та ілюзії матерії [2; 4; 8].

Навіть не вторинності, а просто ілюзії. Насправді з цього погляду вже тоді було постуліровано: матерії немає.

Цікаво відзначити: Альберт Ейнштейн, один із творців сучасної квантової фізики, яка доводить відсутність матерії, простору та часу, сказав: «Реальність – просто ілюзія, але дуже наполеглива».

Іншими словами, сучасною наукою показано, що парадигма первинності матерії та вторинності свідомості є хибною. У певному умовному сенсі людство знову повертається до суперечки Платона з Аристотелем у тому, що все-таки первинне: свідомість чи матерія [3]?

Рис. 1. Репродукція фрагмента фрески Рафаеля Санті «Афінська школа» (Сікстинська капела, Рим). Леонардо да Вінчі у вигляді Платона, з діалогом «Тімей» у лівій руці, і Аристотель, тримаючи Никомахову етику. 1509–1511. Платон був об'єктивним ідеалістом. А Аристотель, його учень, – матеріалістом. Однак досягнення сучасної квантової фізики позбавили Аристотеля поняття «матерія». Її не існує. Протистояння ідеалізму та матеріалізму закінчилося у другій половині XX – на початку XXI століття у зв'язку із зникненням матерії

Усе сказане означає одне: уявлення про об'єкти архітектури та містобудування вимагають тотального переосмислення як з погляду своєї суті, так і з погляду участі у житті людини.

Як втім переглянути розуміння і про саму людину. Потреба перегляду старих поглядів підтверджується квантової нейробіологією, теорією взаємодії свідомості з псевдореальністю, психологією, групою теорій, що досліджують феноменальність світу, філософією свідомості, квантовою фізикою та іншими сучасними науками.

Таким чином, вивчення природи свідомості, її взаємозв'язку з так званою матерією, розумом і душею у сучасній науці стають найважливішим вектором сучасних знань [3; 8].

Однак тут виявилось не все так просто. Наприклад, провідні наукові теорії свідомості поки не прийшли до єдиного розуміння найважливішого питання: де ж

все-таки знаходиться ця сама свідомість? У мозку? За його межами, але у матеріальному світі? За межами матеріального світу? (Саме на третій варіант вказують давні філософські тексти Сходу).

Рис. 2. Рафаель Санті. Афінська школа. Фреска в Станці делла Сеньятура («Залі указів») Ватиканського палацу. 1509–1511 роки. Визнана видатним художнім твором доби Відродження

Щоб розібратися з локацією свідомості, а її бачать зараз по-різному, Великий міжнародний консорціум вчених організував безпрецедентний експеримент – свого роду «наукову дуель» між двома провідними теоріями свідомості: Теорією Інтегрованої Інформації (ІІТ) та Теорією Глобального Нейронного Робочого Простору (GNWT). Результати, опубліковані у престижному журналі Nature, виявилися несподіваними та кинули виклик обом теоріям. Як виявилось, програли обидві. Експеримент показав: уявлення вчених про свідомість поки що далекі від істини. Реальний механізм свідомості може бути набагато складнішим.

Можливо, він включає елементи обох теорій або навіть щось зовсім інше, чого ми поки не враховуємо. Принаймні так вважають прихильники класичної науки.

І ось із цього місця («з чогось поки що не відомого») подивимося на ситуацію докладніше. Оскільки саме вона тисячі років тому була описана у філософських трактатах Сходу та інших регіонів планети на різних континентах. Описано мислителями, яких у наші дні можна віднести до представників альтернативної науки. Вона також стикається і з некласичною наукою, що

виникла в кінці XIX – 60-ті роки XX століття як реакція на кризу наукової раціональності.

Некласична наука включала теорію відносності Альберта Ейнштейна, принцип невизначеності Вернера Гейзенберга, теорію катастроф Рене Тома та інші інноваційні теорії.

Іншими словами, саме в цей час було зроблено наукові відкриття, які не вписувалися у прийняту тоді логічну картину світу. До революційних вчених некласичної науки належать Макс Планк, Ернст Резерфорд, Нільс Бор, Луї де Бройль, Вольфганг Паулі, Ервін Шредінгер, Вернер Гейзенберг, Альберт Ейнштейн. Вони довели, що матерії, простору та часу у нашому повсякденному розумінні не існує. Є їхня ілюзія. Насправді існують зовсім інші процеси та явища [1].

Виникли революційні теорії і щодо поняття «свідомість», а також щодо уявлень про те, з чим тоді вона взаємодіє, і що все це означає для нас.

Одна з таких сучасних теорій розглядає свідомість як потік, позбавлений простійного «я», яке безперервно змінюється.

Інша теорія показує, що весь Всесвіт має власну свідомість. Що він розумний?

Більше того, стверджується, що свідомість притаманна навіть найдрібнішим, фундаментальним часткам матерії. А також планетам та зіркам.

Сучасна квантова фізика стверджує, що свідомість складається з мікромасштабних подій квантової фізики, які породжують у людському мозку свідомі думки.

Один з провідних розумів фізики, лауреат Нобелівської премії 2020 року та піонер у дослідженні чорних дірок Роджер Пенроуз багато писав про квантову механіку як передбачуваного носія свідомості.

В 1989 він написав книгу під назвою «Новий розум короля», в якій стверджував, що «людська свідомість не є алгоритмічним, а є продуктом квантових ефектів».

Кляйнер і Талл слідуючи теорії Пенроуза, створили Інтегровану теорію інформації (ІТ). Відповідно до якої мікропроцеси людського мозку можна

використовувати для моделювання речей, що стосується всього Всесвіту.

Згідно з ІТ, свідомість присутня всюди, але накопичується лише там, де потрібно з'єднати разом різні пов'язані системи. Це означає, що людське тіло забите безліччю систем, які повинні взаємодіяти один з одним, тому там міститься багато свідомості, і його обсяги можна обчислити.

Революційна особливість теорії ІТ не пов'язана з людським мозком. Теорія стверджує, що свідомість зовсім не біологічна, а просто величина (теоретично ІТ свідомість вимірюється в «фі»), яку можна обчислити.

Іншими словами, тут свідомість вже виходить на межу матеріального світу, але не переступає її.

Таким чином, вищезазначений експеримент та інші роботи вчених продемонстрували важливий методологічний момент: необхідність розробки інших підходів до досліджень, що пов'язані зі свідомістю. Настільки інших, що це, мабуть, вийде за межі і альтернативної науки.

Все це означає одне: справді настав час переглянути всі наші уявлення про місто з позиції сучасних знань.

Перелічимо лише у першому наближенні, в дуже короткої і зовсім не повної формі, без занурення у механізми і деталі явищ, ключові теоретичні становища (парадокси) виходу на нове розуміння поглядів на місто як на ПАРАДОКС. Ось як вони тепер виглядають.

Місто не є продуктом людської думки.

Думки (включаючи мислеформи про місто) - спонтанне явище, що породжується Свідомістю, що спостерігає, що знаходиться за межами матеріального світу, а не в мозку людини. Думки не пов'язані з розумом людини. Розум їх лише вловлює, не розуміючи джерела (тобто не знаючи про існування «програміста» – Свідомості), і, будучи «лише» структурою, що працює на основі виконавчих програм, за допомогою яких описує прийняті думки, «сліпо» привласнює їх собі і переконує людину, в тому, що це він створив ідею про місто і

будь-яку його будівлю. А також про будь-який інший компонент генерального плану міста.

Справжнім «мислителем», у тому числі про місто, є Свідомість. Свідомість – Творець. У тому числі – міст. Але не матеріальних. А ілюзорно-матеріальних. Бо те, що люди бачать як матерію, насправді не існує. Це лише міф, вигаданий розумом. Розум – лише приймач частот. Він створений насамперед для виживання ілюзорної людини у вигляді роздумів, в основі яких прихована програма пошуку загроз, існуючих в ілюзії людського тіла і умовного зовнішнього простору, в якому існує людина.

У «механізмі» Свідомості немає первинного та вторинного. Немає причинно-наслідкових зв'язків. Немає ланцюжка «минуле – справжнє – майбутнє». Є лише «тут і зараз». Поняття «час» у Свідомості немає. Таким чином, справжнє «Я» людини знаходиться у Свідомості, яка розташована не в мозку людини, а за межами фізичного світу.

Ілюзорна людина, спираючись на своє дуальне мислення, від якого йому потрібно звільнитися, не повинна боротися з розумом. Він має стати на позицію його розуміння.

«Людина» має бути лише спостерігачем, тобто тим, хто усвідомлює думки, емоції та відчуття. Але не творить їх.

Він повинен бути лише безмовним свідком гри розуму, не залучаючись до неї безпосередньо. Тобто має стати спостерігачем думок, зберігаючи відстороненість та спокій. А не одягатися в маску їхнього «автора», «автора проекту міста», «автора проекту будівлі». Він ніколи не був і не може бути «архітектором» ілюзії. Проблема так званого «авторства» полягає в тому, що людський розум хоче все контролювати через присвоєння ідей. Народжуючи цим, гординю. Насправді контролю немає. У просторі спостереження і є справжнє «Я».

Думки – це лише шум фону. Мозок не наділений здатністю бути «зараз». І це проблема проблем. Він завжди думає ілюзорним «минулим» і не менш ілюзорним

«майбутнім». Хоча будь-яке місто з погляду Свідомості існує тільки «тут і зараз». Але не в минулому і не в майбутньому, яких ніколи не було і не буде.

Свідомість ніколи не народжувалась і ніколи не помре. Воно немає імені, не описується словами, немає виміру. Це порожнеча, наповнена не фізичним світлом, містить абсолютно все. Включаючи усі міста. Вони вже у ньому є. Більше того, Свідомість сповнена тиші. Ця тиша – щось більше ніж відсутність звуку. Це прохід у глибини самопізнання. Справжня тиша – цінний ресурс.

Порожнеча насправді не порожнеча, а простір усвідомленості всього у всьому. Внутрішній спостерігач і у глибинах Свідомості. Це безмовний свідок ілюзії матеріальності. Ілюзії думок. Справжня природа думок – ілюзорна. Є лише непохитна Свідомість. Зв'язок із ним дозволяє людині перетворитися.

Життя поза розуму – це не відмова від думок, а відмова від рамок. Це абсолютно нове, гармонійне життя. І в цьому – особливість людини, що злилася зі Свідомістю.

Місто слід розглядати з позиції відсутності влади розуму. Так званий розум людини не належить людині. Думки також не належать людині. Вони є ілюзія, є полон розуму, що створює присвоєнням його думок ефект «его». Спроби зупинити думки прирівнюються до спроб зловити свою тінь руками. Думки народжуються у тиші Свідомості. Примусіть людину не думати хоча б 20 хвилин. Не вийде.

Використовуючи спеціальні психологічні прийоми, співавтору цієї статті Воробйову В. В. ще на початку 90-х років ХХ століття довелося місяцями відпрацьовувати таку можливість.

І коли в мозку виникала, нарешті, тиша, при повній відсутності думок протягом 20–30 хвилин, простір навколо і внутрішні відчуття кардинально змінювалися.

Відкрилися інші світи, інші реальності, що існують у цьому ж самому місці. Але, що найголовніше, саме в стані Бездумності СВІДОМІСТЬ ПОЧАЛА ПРАЦЮВАТИ З

МОЗКОМ, ЗМІНЮЮЧИ ЙОГО ЗДІБНОСТІ, ПОЧАЛА ВВОДИТИ МОЗОК У РЕЗОНАНС З СОБОЮ. ЦЕ ТЕЖ ОПИСАТИ НЕМОЖЛИВО. Такий досвід можна зрозуміти лише через переживання та відчуття. Слів для того, що людина відчуває, немає.

Серед супутніх реакцій резонансу – особливі морфологічні види розгойдування, обертання, нахилів, стисків і розп'яття хребта. Особливі явища руху у просторі. А також активація внутрішнього екрана третього ока, на якому з'являються образи інформації, що йде зі Свідомості.

Думки, які постійно «влітають» у мозок людини, яка живе дуальним життям, не дозволяють створити місто як місце тиші. Людина, спираючись на бінарне мислення, у принципі не зможе уявити, що таке місто тиші. Не тієї, в якій всі фізичні звуки замовкають. А інший. ТИШІ СВІДОМОСТІ. Але саме таким він і має бути. Тому місто і наповнене різними звуками. А їх не повинно бути. Життя в місті має бути іншим. Люди дозволяють своїм думкам рости та керувати собою. Архітектор, малюючи генплан міста, повністю здається у полон думок. Насправді все має робитися не так.

Парадокс і в тому, що розум насправді можна зробити не ворогом, а союзником. Його, як у наведеному вище експерименті, можна навчити бути тихим. Думки просто є. Вони просто виникають у Пустоті Свідомості. А не в голові. І – все.

Одна з давніх теорій говорить приблизно про те ж, але іншими словами: Світ і місто в ньому – це пастка, помилка. Матеріальний світ у цієї теорії – лише тінь. Ілюзію матеріального світу створила Свідомість. Мозок же обдури вас. Він завжди вас обманює. Це підтверджено наукою. Він «домалював» «свою» теорію про те, чого ніколи не було і не могло бути. Тобто створив парадокс! І змусив вас повірити в цю теорію.

У сучасних уявленнях про людину і про життя в цілому теж не мало парадоксальних тверджень. Ось лише деякі з них.

Наприклад, згідно з однією з теорій якщо немає Спостерігача, то немає і Світу, а також

і людини і архітектури. Як тільки Спостерігач перестає спостерігати, світ зникає. Його нема. І Світ миттєво відтворюється, якщо знову Спостерігач активізується.

Широко відомий у квантовій фізиці досвід із двома щілинами (ефект Томаса Юнга, 1802 рік) і дозволив зрозуміти, що свідомість дійсно впливає на експеримент. В умовах спостереження електрон переходить зі стану розмазаної у просторі хвилі у стан локалізованої у конкретному місці частинки. У копенгагенській інтерпретації це називається «колапс хвильової функції». Незважаючи на переконливість експерименту, досі його не хочуть приймати послідовники класичної фізики. Більше того, вони «доводять» як би його не спроможність.

Сказати їм у відповідь можна лише одне: будь-яке нове явище в науці має пройти багато перевірок та випробувань, щоб бути остаточно визнаною теорією. Так завжди було і буде, якщо говорити системою понять, що базуються на лінійності та односпрямованості часу. Але без якогось початку нової теорії не буде і її продовження. Це стосується і теми цієї статті. Тема має прожити свій «випробувальний термін». Тому продовжуємо її розкриття у короткій формі, щоб почати орієнтувати фахівців на інше розуміння життя міста та людини. Щоб зародити в людях, відокремлених від Свідомості, інтерес по-новому поглянути на буття. Згадати свою надовго забуту природу.

Отже, акт спостереження змінює те, що спостерігається. Так звана «реальність» відгукується на наше усвідомлення. «Реальність» усвідомлює людину, відгукується на неї, подібно до дзеркала.

Спостерігач і спостережуване безперервно пов'язані один з одним. Питання лише в одному: як Спостерігач (Свідомість) спостерігає «місто»? У чому проявляється їхній зв'язок?

Місто існує як ілюзія лише завдяки нашому усвідомленню. «Реальність» міста – це якась присутність, що спостерігає, реагує та абстрагує.

Спостерігач та спостережуване утворюють ЄДНІСТЬ. Але розум заблокував

це розуміння, відокремив людину від Свідомості.

Логіка розуму не помічає погляд міста у відповідь на Спостерігача. Місто завжди знає про існування Спостерігача! І ВОНИ ЗАВЖДИ Є ЄДИНИМ! Логікою розуму цей момент не прийняти. Але він є. Місто підлаштовується під Спостерігача. А Спостерігач своїм спостереженням змінює місто. Це одна з парадоксальних схем, яка не може бути описана логікою.

І просто городяни, і архітектори в цьому контексті повинні сприйматися не як невідомі виконавці, а як спостерігачі, які не підозрюють своєї ролі в цій парадоксальній п'єсі, написаній Свідомістю.

При такому розумінні в окремих дослідників виникає якесь парадоксальне уявлення: «реальність» – це жива мисляча істота, що реагує на наші переживання і відображає їх у навколишньому світі.

Але що саме відображає ця реальність – питання, яке потребує вивчення. Серед парадоксів і таке: немає жодного зовнішнього, відокремленого від нас світу. Немає відокремленого від нас міста. Усі – усередині нас. Сама концепція дуальності як «Я+ зовнішнє середовище, зокрема місто» – це ілюзія. Лише концепція дуальності створює ефект зовнішнього, по відношенню до людини, міста.

Логіка розуму такі визначення не сприймає. Але розум не належить людині. Розум створений лише для роботи у бінарному режимі. У той час, як Свідомість працює в режимі відсутності дуальності.

Ніщо не існувало поза особистого сприйняття. Тобто все, що існує, існує виключно у межах Свідомості. СПРАВЖНІЙ РЕАЛЬНОСТІ ЛЮДИНА НІКОЛИ НЕ БАЧИЛА. І СПРАВЖНЬОГО СЕБЕ – ТЕЖ. ЛЮДИНА НЕ ЗНАЄ СЕБЕ З БУДЬ-ЯКИХ ПОЗИЦІЙ. НЕ ЗНАЄ, ТОМУ ЩО ВІН НЕ ІСНУЄ. Це ще один феномен, або парадокс, який логіка розуму не розуміє. Саме усвідомлення є єдиною незмінною величиною. УСВІДОМЛЕННЯ ЗАВЖДИ ПОСТІЙНЕ І НЕЗМІННО. Воно є свідком кожної миті, кожної мечти, кожного страху. Справжнє «Я» – не тіло, не думки.

Це – Усвідомлення, яке змінює уявлення про реальність. Реальність у тобі. Життя не відбувається у тобі. А тече через тебе. Руйнується система контролю, яку нав'язує розум зі своїм бінарним розумінням всього. Виникає почуття прямого загального взаємозв'язку. При цьому Центр Всесвіту – усередині людини.

Ще один парадокс: все створюється з нічого. Точніше: ніщо звідки не з'являється. Воно просто було і є завжди. Воно просто є. Усі відомі та невідомі міста світу просто є. Людина не може подивитися назовні, тому що все є її «Я». Усі міста – усередині «Я». І Творець таких міст – Свідомість. А не людина «розумна».

Людина не може подивитися на своє творіння зовні.

Подібні трактування справді алогічні. Відповіді питанням «хто я з себе» звичайною логікою неможливо. «Я є світло». І це безперервно.

Усвідомлення цього дозволяє вийти з матриці ілюзорного бінарного міста. Відповідно до цієї теорії потрібно сказати так: «Я – не тіло. Я в тілі, виявленому на Землі. Усередині мене є все. Я не перестаю бути всім. Бо я – у Єдності. Я – ДЖЕРЕЛО ВСЬОГО». Чоловік із бінарним мисленням на всі ці позиції покрутить пальцем біля скроні. Цього йому не зрозуміти.

Для мозку такі алогізми, м'яко кажучи, дивні. Логічне мислення у цій схемі не використовується. Мозок потрапляє у ситуацію, яку не здатний пояснити. Наука тут безпорадна саме з позиції причинно-наслідкових зв'язків.

Те, що люди називають фізичним світом, є лише вібрації.

Завдання архітектора (та й кожної людини загалом) розфокусуватися з фізичним світом і побачити, що він нестабільний.

На місці одного і того ж міста одночасно, тут і зараз, існує безліч інших міст, з іншою архітектурою, з іншими людьми. Розфокусування з фізичним світом деяким людям дає змогу побачити хоча б частину з них. При чому, миттєво.

За допомогою спеціальних тренінгів на цю тему в діапазоні 1986–1987 рр. одному з авторів цієї статті Воробйову В. В. вдалося спостерігати в одному місці, на базі відпочинку у лісі під Новомосковськом (тепер – Самаром) відразу 8 міст у різних частотних діапазонах. Спостереження велося звичайним зором. Умовно, це нагадує 8 калечних креслень, на кожній з яких лише одне місто. Або шарів у комп'ютерній програмі AutoCAD. Кожне місто було живе. З рухом всього. «Кальки» були ніби накладені один на одного. Однак Свідомість так влаштована, що зображення не змішувалися. Не заважали одне одному. Кожен бачився чітко, без перешкод. І все бачилося водночас.

Так зване фізичне тіло людини призначене для здобуття досвіду відчуттів. Мета життя з цього погляду – перетворити ці відчуття на ілюзію матерії. При цьому діє правило: все гаразд. Світ досконалий.

Тому ми тут не для вдосконалення світу. Не для вдосконалення нами придуманих міст. Усі дисертації з тих чи інших містобудівних удосконалень у контексті Свідомості не мають сенсу. У Свідомості все є тут і зараз. Причому все правильне. А не дуальне, тобто не досконале. Дуальне мислення, в алгоритмі якого розробляються дисертації, у принципі завжди дає лише помилкові теорії. Бо дуальне мислення не здатне генерувати правильні висновки. Тоді як теорії Свідомості досконалі. Тому Ми ж тут лише для відчуттів. А не для «вдосконалення Миру».

У Свідомості такого відчуття, як недостатність у природі немає. Адже дисертації і намагаються ліквідувати ту чи іншу недостатність. Яку жадає мозок. Але все є. І ВСЕ БЕЗ ПОЧАТКУ. Не треба нічого робити, досягати. Все вже є. Потрібно лише прийняти вібрацію дозволу. Первинна вібрація – «є». Дозволити собі бути цим «є».

Щоб виявити те чи інше місто, потрібно ввести себе в резонанс із відповідною вібрацією. А то й із кількома вібраціями. Виявляється все «є». Але для його сприйняття потрібно ототожнитися з дуальністю і ввійти в Єдність зі Свідомістю.

Це віддалено, на образному рівні, нагадує радіо або телевізор: одночасно існують різні частоти. Передачі на кожній частоті лише свої. Але перемикаючи канали, людина починає бачити лише один із них. І вібрує тільки на нього, на утримання світу у його передачі.

Можна сказати і так: потрібно не вибирати якийсь місто в дуальності, а побачити, що воно – це лише шаблон. Бо дуальний розум може налаштовуватись тільки на «міста-шаблони». А кожен шаблон – це так званий «досвід минулого». Однак «минулого» не існує. Але в «тут і в зараз» існує нескінченна кількість міст у Свідомості.

Таким чином, міста майбутнього створити неможливо за визначенням. Мозок у принципі сам нічого не вигадує. Але «минуле» – не в «минулому», а в «тут і зараз». Над «таким минулим» є справжнє місто. Точніше – нескінченна безліч міст. Потрібно вийти із шаблону та увійти в потрібне місто через свої вібрації.

Всі міста вже є, тут і зараз, як ЄДНІСТЬ СПОСТЕРЕЖУВАЧА, СПОСТЕРЕЖЕННЯ І СПОСТЕРЕЖЕНОГО. Усі «реальності» тут і зараз.

Кожен може сказати: назовні нічого немає. Це все «я». Дивлюсь усередину. Ці вібрації є моя реальність. Це реальність безумовного ухвалення. Вона просто «є».

З позиції Свідомості в основі всього кохання. Але не в тому розумінні, як це заведено в дуальному мисленні людей. З позиції Свідомості саме вібрації Любові і поєднують все в Єдність. Кохання, це відчуття зникнення частин і заміщення їх Єдністю. У цьому кожна частина світу має все. Тоді як у світі людей із дуальним мисленням є лише егоцентрична любов, що відокремлює людину від зовнішнього світу.

І що бореться з ним. А в парі закоханих – людина, що відокремлює від людини, оскільки їхні стосунки базуються на поділі функцій. З позиції Свідомості це взагалі не кохання.

Крокуючи вібраціями, людина створює так званий фізичний світ. Точніше – виявляє.

Бо вже все є. Важлива частота «є». І тоді егоцентризм та його шаблони зникнуть.

З позиції Свідомості всесвіти – всередині людини. У состві Мультивсесвіту. Кожну мить реальність наново перебирається тут і зараз. Кожну мить переносить людину в новий всесвіт, у нове місто. Всесвіти постійно прокидаються у людині. Більше того, людина, якщо можна використовувати терміни дуального мислення, забуває про те, в якому всесвіті вона була мить назад. І в якомусь місті. Йому здається, що він лишається там, де він і був.

І все тільки тому, що Свідомість є СПОСТЕРІГАЧ, який налаштував великі групи людей на однакові вібрації. Навіщо? Для самопізнання та самоусвідомлення. Якщо у дзеркалі ніхто не відбивається, то дзеркало не знає, що воно є

Людина подорожує частотами. Якщо він зможе перебувати в частоті «є», то виявляться такі прекрасні міста, про які жоден архітектор із дуальним мисленням не здатний додуматися. Бо вони з ЄДНОСТІ. Люди зможуть спостерігати їх БЕЗЗАПЕРЕЧНИМ ЗОРОМ.

Строго кажучи, життя у Свідомості, це ШЛЯХ БЕЗ ШЛЯХУ. Бо у свідомості вже все є. Плани досягнення чогось не потрібні. Цілі не потрібні. Нема чого прагнути. Потрібно жити відчуттями.

Вся архітектура міста при такому підході виявлятиметься за принципами Єдності Спостерігача та Спостережуваного. За такого підходу світ архітектурних та містобудівних форм міста не буде відокремлений від «Я». Дуальним мисленням це не зрозуміло. Але це можна прожити відчуттями.

При їх розділеності всім життям людини управляє дуальна особистість, або «єго», що складається з шаблонів «з досвіду минулого» і бажань мати щось, досягати чогось, підпорядковувати інших і панувати над ними в цьому ілюзорному світі. Показати себе найдосвідченішим, найзаслуженішим, найдостойнішим «орденів та медалей», «титулів і звань», посад та похвал. Тобто бути «самим – самим – самим»... Такі люди «тремтять» над «своїми» ідеями – щоб їх не

вкрали. Це я придумав, це моє. У цьому випадку ПРИВ'ЯЗКИ, що зупиняють розвиток, є. Але це суспільство підтримує законом про авторські права.

Однак, навіть класичними вченими доведено: одна і та ж ідея одномоментно, синхронно, спадає на думку відразу багатьом людям, котрі живуть у даному місті чи країні, а й у різних континетах. Це відбувається завдяки дії закону Руперта Шелдрейка (Велика Британія). Цей закон називають законом рожевих шпаків. Тобто законом морфічного резонансу чи теорією РОЗШИРЕНОГО РОЗУМУ.

Вчені цього напрямку досліджень стверджують, що морфічний резонанс пов'язані з пам'яттю у природі. (По суті йдеться про Свідомість, але Руперт Шелдрейк цей термін не використовує).

Вчені виявили: дуальні закони природи еволюціонують. Усе дуально розвивається. «Фхівці» думають, що еволюція насправді є більш творчим (парадоксальним) процесом, ніж ми думаємо. Вона не ґрунтується на логіці.

У кожного виду живих організмів є колективна пам'ять. І він нею користується. Згадайте політ восени зграй сворців перед відльотом на південь: як синхронно вони роблять у повітрі різні повороти. Тут прямий зв'язок із роботою Свідомості. Воно всім вклало однакові знання. Це ілюструється також наступним спостереженням. Одного разу на одній із вулиць Лондона на пляшки з молочною продукцією (молоком, кефіром та іншим), яка продавалася якоюсь жінкою, сів рожевий шпак. Дзьобою він сколупнув кришку з пляшки і став ласувати тим, що було у середині. І саме цієї миті безліч шпаків у різних країнах світу почали робити те саме! Це був експеримент, який потряс дослідників

Історіографія науки описує щось подібне і в світі дослідників: одні і ті ж закони та ідеї відкривають в ту саму мить відразу безліч людей у різних містах і країнах. Іноді навіть починаються суперечки: то хто ж «автор» відкритого наукового закону? Чиє ім'я потрібно надати цьому науковому закону? Одночасно про цей закон з'являються

публікації в різних країнах і навіть містах на території однієї країни.

Навіть у так званій не живій природі, наприклад, в об'єктах механіки, це правило діє теж під назвою «затягування частот».

У цьому контексті існує і такий вислів: «Все, що вигадали сучасні вчені, вже давно вигадали наші предки, причому, у кращому варіанті». «Це вже давно «вкрали» наші предки», - додають дотепники. Є ще один варіант фрази на цю ж тему: «Все, щоб не придумала людина, вже вигадав Всесвіт, і, до того ж, у багатьох варіантах»

З позиції Свідомості всі ці так звані авторські права – властивість розуму, що створив гординю. Всі ці речі при виході із дуальності йдуть, розчиняються. Бо вони взагалі не належать розумові людини.

Тому, так зване фізичне місто є «шлях у пекло», якщо слідувати образному, орієнтованому не на науку, а на церкву, висловлюванню Карла Юнга: «Щоб дорости до раю, спочатку коріння має зрости до пекла».

Рис. 3. Триалектичність (вібраційна багаторівневість і багатоярусність, зведені умовно до триярусності світів) у «псевдопросторі», або, «просторовій ілюзії» міст, була представлена в містах як відображення проблеми входження (трансконвертації) в єдність внутрішнього світу людини, через якого досліджує себе Свідомість, із самим Свідомістю. Тоді про це знали всі архітектори. Тому ніколи не називали себе авторами проектів. Авторами була Свідомість. Воно виявляло міста у різних частотних діапазонах видимої стереометричним зором людей так званої реальності. Тобто не існуючої реальності неіснуючого світу. Архітектори лише налаштовували людей на потрібні вібрації за спеціальними методиками

Власне, символічних зображень суті цього постулату в давніх культурах дуже багато. Одне з головних – образ «Дерева світу». Є й інші символи на цю тематику.

Вони говорять про те, що все видиме є незримим, що миттєво об'єднує всі нижчі, серединні та вищі світи.

Міста-ілюзії спочатку вже створювалися з обов'язковими «станціями всіх Світів» – у вигляді веж, геометрія яких призначалася за правилами резонансних (вібраційних) входження одних світів до інших.

Людині потрібно було разототожнитися з усіма рівнями розуму, чи «майї» (ілюзії), пов'язаними з континуумом існування. Тобто вийти з ілюзії відокремленого «я». Останнім щаблем виходу з майї у східних філософських системах вважається стан самадхи. На цій щаблі стане доступною НЕ ЗБАГНУТА НЕ ПОДВІЙНІСТЬ - звільнення від усіх прив'язок.

ПЕРЕХІД ДО ЗЕМЛІ НОВОГО ТИПУ – ЦЕ ВІДХІД ВІД МАТЕРІАЛІЗМУ.

Нагадаємо: термін «матеріалізм» запровадив Готфрід Вільгельм Лейбніц (XVII століття), відомий німецький філософ, математик, фізик, механік, історик. Форм матеріалізму кілька.

У книгах з історіографії науки говориться, що тоді серед учених склалася думка, що час життя матеріалізму «всього» 300–400 років. Потім він заміниться іншою парадигмою, що спирається на принципово інші погляди на світ і людину в ньому. Схоже, прогноз може справдитися.

У місті, виявленому Свідомістю через людину, сприйняття середовища зміниться кардинально. Все, що людина бачить стереометричним зором стане темнотою. Для всіх, хто не прокинувся, вона огорне планету назавжди. Настане вічна п'ятьма. Жодні лампочки вечірнього освітлення ситуацію не змінять. Будь-який вид штучного світла людина перестане бачити. Однак, людина, що пробудила себе на Землі у вібраціях Свідомості, набуде безопорний (не дуальний, не прив'язувальний) зір, і побачить відразу все, але зовсім в інших якостях та формах. В інших вібраціях.

Беззаперечний зір термінами бінарного (стереометричного) зору не можна описати. Його можна лише відчувати. Логічне мислення втратить будь-який сенс через непотрібність.

Розум переналаштується на інші форми життя. Замість логіки буде щось інше.

Поняття «місто» доведеться радикально переосмислити. Навіщо в колишній моделі він потрібен взагалі? Оскільки знадобиться пройти ототожнення з формами. Світ перестане бути місцем страждання, порвавши з формою. Почнеться розуміння вищих форм буття.

Метафорично люди зараз подібні до лялечки, з якої скоро повинен вилупитися метелик.

Картина Поля Гогена, яка називається «Звідки ми прийшли? Хто ми? Куди ми йдемо?» говорить про те саме, але мовою образотворчого мистецтва.

Рис. 4. Поль Гоген. «Звідки ми прийшли? Хто ми? Куди ми йдемо?»

Це велика символічна картина, написана в 1897–1898 роках на Таїті. Зараз вона знаходиться у Музеї образотворчих мистецтв у Бостоні, США.

Він вважається європейським художником, французом, але все життя його було втечею від європейської цивілізації. Схоже, він усвідомив безвихідь моделі європейського буття і буття людства в цілому. І оселився на острові Таїті з метою подальших роздумів про певний умовний «рай», який їм розумівся аж ніяк не в західноєвропейському філософсько-релігійному варіанті, а більше в варіанті східних навчань про самадхі, а також вчення гностиків про необхідність руху людини назад, у Плерому. Поль Гоген вважав людську цивілізацію хворобою планети. Пізніше приблизно в такому ж контексті, але за своїм висловився видатний учений ХХ століття Стівен Хоккінг (1942–2018), британський фізик-теоретик, космолог і астрофізик сказав, який сказав: «Людство – це лише бруд на середніх розмірів планети». Зрозуміло, він мав на увазі егоцентричність

людства, що живе за принципами дуального мислення. У людині має виникнути щира готовність досліджувати все з позиції Свідомості. Тобто ПОДИВИТИСЯ НА СЕБЕ З СТОРОНИ. Як палігрим Данте, що опинився в темному лісі, збившись з Шляху і ВИЗНАВ, ЩО ЗАГУБИВСЯ.

У ведичних філософських трактатах Індії подібні процеси трактуються також по своєму: буття утворене Шивою та Шакті. Архетипом жіночого початку, що виявляє інволюцію духу у світ фізичних форм, служить Шакті.

Шива – вихідний потік, потік визволення, виходу в ЧИСТУ СВДОМІСТЬ, В ЕВОЛЮЦІЮ ЗА МЕЖАМИ СВІТУ ФОРМ, В ТРАНСЦЕНДЕНТНІСТЬ. Тобто в ту саму Свідомість, про яку говориться вище.

У світі двоїстості саме ці два потоки і представляють ШЛЯХ БЕЗ ШЛЯХУ. Тобто ПОТІК РОБЛЕННЯ І НЕ РОБЛЕННЯ У ЧАСОВОМУ І ПОЗАЧАСОВОМУ. Коли ці два виміри вступають у союз, вони сприймаються як один. Це і є САМАДХІ.

Людина в цьому випадку почне чути ту саму МУЗИКУ ВИЩИХ СФЕР, МУЗИКУ ІСНУВАННЯ ВСЕСВІТУ, про що написано багато трактатів у «минулому». Музику поза розуму. Співавтору цієї статті Воробйову В. В. колись пощастило випробувати це СЛУХАННЯ.

Сталося це спонтанно після чергової роботи з біополями людей. Музика «полилася зверху» (це порівняння умовне, оскільки адекватних слів для того, що тоді довелося пережити не існує. Це було інше відчуття просторових координат, не описуваних математикою; точніше – там не було простору). Жоден відомий музичний інструмент світу звичайних людей подібних мелодій не зможе відтворити. Незвичайним виявилось й те, що ці звуки були настільки урочистими, що одразу викликали появу мурашок на шкірі.

Вони вводили у стан екстазу та катарсису одночасно. Ефект виявився настільки несподіваним і сильним, що виникло переживання про те, хто ми є за межами імені і за межами своєї форми. Відпустивши все, чим ми не є, виникло щось,

з чим раніше стикатися не доводилося. Це і був дотик САМАДХИ – ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ.

Усі техніки самовдосконалення були тепер у минулому. Потрібно було відкинути ДІЯЧА І ДІЯЛЬНІСТЬ. Це був пошук того, хто шукає, щоб зустрітися з БЕЗУМОВНИМ СПРАВЖНИМ. Почалося відмирання шаблонів, які керують життям людини.

Повернутися «в зараз» означає відмовитися від переваг обумовленого розуму. Це спопеління полярного стану розуму. Тобто не реагувати на те, що з'являється всередині поля змін.

Будучи тут і зараз, ми розв'язуємо всі вузли «причинних зв'язків». Другий початок термодинаміки перестає діяти.

Створення міста дуальним розумом подібно хвилям на поверхні моря. Кожна хвиля затихає, змінюється новою. Тоді як у глибинах моря – «тиша і спокій». Хоча насправді в цій тиші теж існують різні процеси та явища.

Існують такі не фізичні свічення, яких на поверхні морю не буває. Але побачити їх, пізнати їх можна лише опустившись сюди, наприклад, на підводному апараті.

Ці роботи на дні Чорного моря виконувались у режимі використання Воробйовим В. В. та двома його напарниками, Гавришем Н. М. та Орловським С. П., змінених станів свідомості. Замовниками робіт були бізнес-структури та військово підприємство. Вони й оплачували роботи, на які було витрачено кілька місяців у 1994, 1995 та 2004 роках. Без входження у змінні стани свідомості завдання, поставлені перед виконавцями, вирішити було неможливо у принципі. Саме в режимах зміни стану свідомості, в режимах роботи зі СВІДОМІСТЮ за межами матеріального світу, все було виконано. Методика виправдала себе.

У наступні роки методика адаптувалася під завдання роботи з містобудівними об'єктами.

Тут доречно згадати мудру фразу Сократа: «Я знаю, що я нічого не знаю». Потрібно увійти до прийняття розумом того, що він нічого не знає. Тобто опинитися у

брамі самадхи: бути спокійним без надії, без думки.

Рис. 5. Воробйов В. В. та Аврашов І. Д. (капітан підводного апарату «Лангуст»). Крим. 2004 рік. Період чергових підводних робіт на дні Чорного моря з використанням ЄДНОСТІ ЗІ СВІДОМІСТЮ

Томас Еліот у цьому контексті якось написав: «Тихіше, сказав я душі. Чекай без надії. Бо надія народжена обумовленим розумом. Чекай без думки. Адже ти не дозріла для думки».

Маленьке «я» кожної людини, що мислить дуально, є продукт розуму, створений на основі програм незавершеного досвіду минулого. Тому таким людям постійно хочеться вдосконалювати міста, розвивати їх... Але ж міста вже досконалі, в іншому «Я», у Свідомості.

Тому ШЛЯХ У СЕРЕДИНУ – ЦЕ ШЛЯХ НАЗОВНІ. При прояві міст зі СВІДОМІСТІ потрібно відпустити все, що ми знаємо. Потрібно **добитися стану чхани – присутності тут і зараз, без втручання образів розуму, його ідей та концепцій.**

Якщо Усвідомлення присутнє тотально, то немає жодного знання навіть у несвідомому. Тоді немає більше спостереження і спостережуваного. Немає більше стосунків між людиною та містом як об'єктом. Це пробудження означає не відкидання розуму, а дозволу йому бути таким, яким він є, не потрапляючи в його пастку. Потрібно перебувати в свідомості свідомо. ТИША – НАЙВЕЛИЧНЕ ВЧЕННЯ СВІДОМІСТІ.

Наступне прекрасне вчення – вчення про чисту Свідомість. АБСОЛЮТНУ СВІДОМІСТЬ. Про це Платон сказав колись так: «ЄДИНЕ ПЕРЕВЕРШУЄ ВСІ ІСТОТИ, АЛЕ НЕЗМІННО ПРИСУТНЄ У НИХ».

Істина існує одночасно з любов'ю. При цьому парадокс розуміння міста в тому, що його **ФОРМА Є ПОРОЖНЕЧА, А ПОРОЖНЕЧА Є ФОРМА.** Тут є **ПРИСУТНІСТЬ БЕЗ ВИБИРАННЯ, А ЗНАЧИТЬ – БЕЗ ВИБИРАЮЧОГО.**

Пізнання міста самадхи розумом не зробити. Обмежений розум для цього не прокидається. Він не може пізнати нерухомість. Бо розум – це рух. А рух створює час та простір міста. Розум створює нескінченний процес роблення **ДРОБЛЕННЯ!**

ШЛЯХ БЕЗ ШЛЯХУ – це самадхи, це зникнення між діянням та буттям. Поділ – це діяльність розуму. Розум не може пізнати початкову свідомість.

Шлях без шляху – це стан зникнення ілюзії розділеності. Правда в тому, що ми ніколи не були поділені.

Місто потрібно сприймати як нерухомість, як **ПОРОЖНЕЧУ** (з відсутністю двоїстості) на поверхні Землі, що обертається навколо осі. Яка всередині людини-ілюзії.

Як виявити нерухоме місто, яке не існує? Як воно буде пов'язане з людиною, яка теж не існує? Це те, що треба відчувати. Відповіді – не у теоріях, а у відчуттях. Є лише Свідомість. Яка пізнає себе через створення ілюзії людини.

Немає початку та продовження. Все відбувається ніколи не розпочавшись і ніколи не закінчуючись. У Свідомості відбувається розпад того, що чекає. Чекає місто нема кому. Відбувається розпад «я-его», розпад спостерігача, розпад усвідомлюючого, розпад знаючого, розпад розрізняючого.

Усвідомлення завжди є, воно нікуди не зникає, і воно безперервне. Треба розвернутися до себе. Без усвідомлення міста немає сприйняття міста. **УСВІДОМЛЕННЯ НІКОЛИ НЕ ЗМІНЮЄТЬСЯ.**

Висновки

Місто як парадокс має розумітися як ілюзія, створена Свідомістю, розташованою поза межами матеріального світу.

Свідомістю, що не має ні початку ні кінця, ніколи не народжується і не вмирає, містить у собі ніщо (порожнечу), в якій є все, досконало і в достатку.

Розум людини не має до цього відношення, але прагне все привласнити собі і нав'язати людині, що це вона все створила. У місті – парадоксі людина повинен звільнитися від впливу розуму та жити за принципом: що роблю, те й хочу. А не за принципом, що хочу, те й роблю.

Те, що ми бачимо – це лише відображення того, як розум інтерпретує ілюзію. Світ людини у місті – це лише проекція його сприйняття у дуальності. Людина не бачить світ таким, яким він є. Так званий фізичний світ лише продукт Свідомості.

Чиста свідомість є справжня природа людини. Що б не відбувалося у місті та за його межами, за всім стоїть Спостерігач – Свідомість. Воно завжди незмінне, вічне і нескінченне. Воно завжди – **БЕЗПРИЧИННА ПРИЧИНА У ПРИЧИНІ БЕЗ ПРИЧИН.**

Людина, як споживач міста, з цієї точки зору теж має розглядатися як об'єкт – ілюзія, через який Свідомість досліджує себе. Місто знаходиться не у зовнішньому, по відношенню до людини світі, а у його внутрішньому світі. Людина при цьому просто ідея Свідомості.

Свідомість є справжнє «Я» людини, яка не має форми та імені. Все, що докола людини, це її внутрішній світ. Світ – майя, ілюзія, створена Свідомістю. Свідомість – центральний елемент всього.

Людина та місто існують тільки завдяки тому вони є об'єктами спостереження для Спостерігача – Свідомості.

І місто та людина як парадокси існують тільки тут і зараз. Вони При цьому особистості немає, а все пізнається лише через насолоду. Коли людина занурюється в сьогодення, вона занурюється у спокій.

Ілюзія зникає, коли зникає межа між суб'єктом та об'єктом. Нема спільної реальності. Людина може у своїй зазначити таке.

«Я є все». «Я - джерело всього»; «Немає нічого, крім мене». «Моя цінність – не

виробляти, а насолоджуватися життям». «Я» в Свідомості ніколи не народжувалося і ніколи не помре». «Немає джерел у зовнішньому світі». «У новому світі дуальності нема. Тут усе гаразд». «Ми живемо тільки тут і зараз». «Життя існує тільки зараз». «Мені вчитися нема чого, все вже є». «Пізнавати себе – моя діяльність». «Потрібно просто жити». «Свідомість – Творець втілює через це тіло. Йому це цікаво». «Фокус перегляду завжди спрямований усередину». «Я є. Фокус у мені. Хочу і виявляю будь-яке місто, яких нескінченне число в тому самому місці. Але – вибір уже зроблено. При цьому все абсолютно». «Потрібно усвідомлено жити в моменті». «Цей світ – не фізичний. Це ілюзія. До того ж – нестабільна. Тут усе, що потрібно, вже є. Це мозок виводить нас із справжнього розуміння себе та світу. Тому світ, який видається фізичним, насправді є феноменальним». «Завдання людини – РОЗІЗНАТИ І ПІЗНАТИ ІЛЮЗІЮ. ПІЗНАТИ ЦІЛІСНІСТЬ. І ЖИТИ У ЦІЛІСНОСТІ. Але життя – це лише своєрідна кінопроекція на екрані Свідомості. СВІДОМІСТЬ Є ПОРОЖНЕЧА. Все проявляється у порожнечі. Сама структура будь-якої структури порожня. А людина при цьому – глядач. Він не може увійти у фільм на екрані та змінити його сценарій. А також стати його учасником. Він лише глядач. Свідомість створює себе через поділ, бо не побачити Єдності, якщо немає поділу».

«Через Кохання йде поєднання в цілісність, усвідомлення цілісності чи ЄДНОСТІ». «Сенс цієї гри – усвідомлювати себе через відчуття». «Я – Свідомість, а не людина. Я – Свідок Ігри. Гра йде у моєму усвідомленні». «Спостерігач створює те, що спостерігається. Я своїм доглядом створюю момент, у якому все вже є. Включно з містом як парадокс. Свідомість створює себе іграми». «Я – завжди дзеркало». «Все, що говорить, виникає і розчиняється в дзеркалі». «Все є і нічого немає». «Все, що перед моїм поглядом з'являється, виникає з мене. При цьому кожен момент створюється заново. Але я не є цим». «Світ створюється чудовим чином». «Я не у світі, я не в житті. Але я є життя. Все вже є у мені». «Я – до всіх ідей та об'єктів. Я те, у чому це виникає. Я той, хто дозволив цьому бути».

«Все робиться саме, безсильно. Робителя немає». «Існування людини – лише сон Свідомості». «Я завжди був тим, ким ніколи не народжувався і ніколи не вмирав».

Таким чином, місто є феномен, є парадокс - і його мешканець, людина, це явище, що виходить за рамки дуальної логіки. Це те, що з позиції розуму не може мати розуміння та пояснення. Це не може мати пояснення з позиції класичної науки, що базується на дуальній логіці. Це те, що дуальний розум не захоче визнати. Але це те, що не потребуватиме розуму. І це те, що чекає людство в «майбутньому», якого у Свідомості немає.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адаменко А. А. Развитие человеческого общества в XXI столетии. *К основам физического взаимодействия*. Днепропетровск, 2010. Т. 1. С. 54–73.
2. Акимов А. Е., Шипов Г. И. Сознание, физика торсионных полей и торсионные технологии. *Сознание и физическая реальность*. 1996. Т. 1, № 1–2. С. 34–56.
3. Антоненко Н. В. Периодическая система заков психики человека в системе Всеобщих Законов Мира и Общих законов человеческого общества : дис. докт. психол. наук. Москва, 2007. 44 с.
4. Бугаев А. Ф. Эниология человека. 2-е изд., испр. и доп. 2006. 320 с.
5. Воробьев В. В., Шило О. С. Пространственные рефлексии человека как отражения эниологической структуры среды. *25 лет познания пространственно-волновой субстанции мировоззренческих представлений : XI Междунар. науч.-практ. конф.* (08–09 ноября 2019 г.). Днепро, 2019. С. 83–95.
6. Воробьев В. В. Город как эниокомплекс. Эниология. Одесса, 2001. С. 2–8.
7. К основам физического взаимодействия. *От атома к двуядерно-физическим субстанциям и живым волнам : матер. VIII междунар. науч.-практ. конф. междунар. академии биоэнерготехнологий* (04–06 октября 2013 г.). Научные труды действительных членов и членов-корреспондентов. Под науч. ред. проф. В. А. Ткаченко. Днепропетровск, 2013. 518 с.

8. Окорокс В. Б. Метафизика эпохи трансцендентального мышления : специфика, сущность и тенденции развития. Днепропетровск : ДНУ, 2000. 270 с.

9. Современное миропонимание : духовные аспекты развития культуры XXI столетия : матер. науч.-практ. конф. Днепропетровск : Литограф, 2012. 54 с.

REFERENCES

1. Adamenko A.A. *Razvitie chelovecheskogo obshchestva v XXI stoletii* [Development of Human Society in the 21st Century]. *K osnovam fizicheskogo vzaimodeistviia* [On the Fundamentals of Physical Interaction]. Dnipropetrovsk, 2010, vol. 1, pp. 54–73. (in Russian).

2. Akimov A.E. and Shipov G.I. *Soznanie, fizika torsionnykh polei i torsionnye tekhnologii* [Consciousness, the Physics of Torsion Fields, and Torsion Technologies]. *Soznanie i fizicheskaiia real'nost'* [Consciousness and Physical Reality]. 1996, vol. 1, nos. 1–2, pp. 34–56. (in Russian).

3. Antonenko N.V. *Periodicheskaia sistema zakonov psikhiki cheloveka v sisteme Vseobshchikh Zakonov Mira i Obshchikh zakonov chelovecheskogo obshchestva : dis. dokt. psikhol. nauk* [The Periodic System of Human Psyche Laws within the Universal Laws of the World and Human Society : Doctoral Dissertation in Psychology]. Moscow, 2007, 44 p. (in Russian).

4. Bugaev A.F. *Eniologiia cheloveka* [Human Eniology]. 2nd ed., rev. and ext. 2006, 320 p. (in Russian).

5. Vorobiov V.V. and Shylo O.S. *Prostranstvennye refleksii cheloveka kak otrazheny eniologicheskoi struktury sredy* [Human spatial reflections as a reflection of the enological structure of the environment]. *25 let poznaniia prostranstvenno-volnvoi substantsii mirovozzrencheskikh predstavlenii : XI Mezhdunarodnaia nauchno-prakticheskaia konferentsiia* [25 Years of Understanding the Spatial-Wave Substance of Worldview Representations : XI International Scientific-Practical Conference]. 08–09 November, Dnipro, 2019, pp. 83–95. (in Russian).

6. Vorobiov V.V. *Gorod kak eniokompleks. Eniologiya* [The City as an Eniocomplex. Eniologiia]. Odesa, 2001, pp. 2–8. (in Russian).

7. *K osnovam fizicheskogo vzaimodeistviia* [Toward the Fundamentals of Physical Interaction]. *Ot atoma k dvuiderno-fizicheskim substantsiiam i zhivym volnam : materialy VIII mezhdunarodnoi nauchno-prakticheskoi konferentsii Mezhdunarodnoi akademii bioenergotekhnologii* [From Atom to Dual-Nucleus Physical Substances and Living Waves : Proceedings of the 8th International Scientific-Practical Conference of the International Academy of Bioenergetic Technologies]. October 4–6, 2013, ed. by Prof. V.A. Tkachenko. Dnipro, 2013, 518 p. (in Russian).

8. Okoroks V.B. *Metafizika epokhi transzental'nogo myshleniia : spetsifika, sushchnost' i tendentsii razvitiia* [Metaphysics of the Era of Transcendental Thinking : Specifics, Essence, and Development Trends]. Dnipro : DNU Publ., 2000, 270 p. (in Russian).

9. *Sovremennoe miroponimanie : dukhovnye aspekty razvitiia kultury XXI stoletia* [Contemporary Worldview : Spiritual Aspects of Cultural Development in the 21st Century]. *Materialy nauchno-prakticheskoi konferentsii* [Proceedings of the Scientific-Practical Conference]. Dnipropetrovsk : Litograf Publ., 2012, 54 p. (in Russian).

Надійшла до редакції: 21.03.2026.

Прийнято після рецензування: 03.05.2026.

Дата публікації: 29.05.2026.